

Het pensioenstelsel van de NMBS-Groep

Jan Christiaens
Betwiste zaken & reglementering
Bureau H-HR.341
Sectie 52
18/04/2012

FINANCIERING

NMBS-Holding

- Staat
(staatsgarantie sinds 2007)
- Administratief en boekhoudkundig
 - NMBS-Holding
 - Statuut van het Personeel, hoofdstuk XVI

RUSTPENSIOENEN

- Alleen vastbenoemde personeelsleden
- Contractuele personeelsleden
→ regeling volgens wettelijk stelsel
- Sommige diensten die aan de benoeming voorafgaan kunnen wel meegeteld worden voor de berekening

AARD VAN HET PENSIOEN

- PENSIOEN WEGENS LEEFTIJD (ART. 6)

Leeftijdsgrens is 65 jaar

Voorbeeld:

een personeelslid wordt 65 jaar op 24 mei 2012

→ het rustpensioen gaat in op 1 juni 2012

- Vanaf ?: mogelijkheid om in dienst te blijven mits akkoord van de werkgever (regeringsverklaring)

AARD VAN HET PENSIOEN

- Pensioen op aanvraag (art. 5)
- Het onmiddellijk pensioen
- Het uitgesteld pensioen
- Het pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid (art. 13)

HET PENSIOEN OP AANVRAAG

Welke diensten worden in aanmerking genomen om de loopbaanvoorwaarde te bepalen?

- Effectieve diensten
 - Deeltijdse diensten worden voltijds aangerekend
 - Militaire diensten/diensten als gewetensbezwaarde
 - Tijdsbonificatie voor het bezit van een diploma
- Indien nodig:
- Perioden van tewerkstelling als werknemer of als zelfstandige

Minimumleeftijd

Algemene regel bij loopbaan tegen 1/60

Jaar	Minimumleeftijd:	Loopbaan voorwaarde
2012	60 jaar	35 jaar
2013	60 jaar en 6 maanden	38 jaar
2014	61 jaar	39 jaar
2015	61 jaar en 6 maanden	40 jaar
Vanaf 2016	62 jaar	40 jaar

Uitzondering: lange loopbaan

Jaar	Lange loopbaan
2012	60 jaar indien loopbaan van 35 jaar
2013	60 jaar indien loopbaan van 40 jaar
2014	60 jaar indien loopbaan van 40 jaar
2015	60 jaar indien loopbaan van 41 jaar
Vanaf 2016	60 jaar indien loopbaan van 42 jaar 61 jaar indien loopbaan van 41 jaar

Uitzondering: Rijdend personeel

(wet van 14 februari 1961)

- 55 jaar indien ten minste 30 jaar werkelijke rijdiensten
- Tussen 55 en 60 jaar naar rata van de werkelijke rijdiensten (per semester rijdienst 1 maand vroeger) en sedentaire diensten die in totaal ten minste 30 jaar moeten bedragen

Verhoging leeftijd en loopbaanvoorwaarde voor vervroegd pensioen voor personeelsleden met quotiteit 1/48 en 1/55

- 1 jaar dienst tegen 1/60 telt voor de loopbaan als 1,00 jaar
- 1 jaar dienst tegen 1/55 telt voor de loopbaan als 1,09* jaar
- 1 jaar dienst tegen 1/48 telt voor de loopbaan als 1,20* jaar

* vermindert na verloop van tijd

Loopbaanvoorwaarde uitsluitend dienstjaren tegen 1/55

Jaar	Minimumleeftijd	Loopbaanvoorwaarde	Uitzonderingen lange loopbanen
2012	60 jaar	5 jaar	
2013	60 jaar en 6 maanden	34j 9m 30d	60 jaar indien loopbaan van 36j 8m 2d
2014	61 jaar	35j 9m 1d	60 jaar indien loopbaan van 36j 8m 2d
2015	61 jaar en 6 maanden	36j 8m 2d	60 jaar indien loopbaan van 37j 6m 30d
2016	62 jaar	36j 8m 2d	60 jaar indien loopbaan van 38j 6m 1d 61 jaar indien loopbaan van 37j 6m 30d
2017	62 jaar	37j 6m 30d	60 jaar indien loopbaan van 39j 5m 2d 61 jaar indien loopbaan van 38j 6m 1d
Vanaf 2018	62 jaar	38j 6m	60 jaar indien loopbaan van 40 jaar 61 jaar indien loopbaan van 39j 5m 1d

Voorbeeld

loopbaan met uitsluitend diensten tegen 1/55

- Collega is geboren op 14/10/1957
- Normale pensioenleeftijd in 2017: 62 jaar
- Loopbaanvoorwaarde: 37 j. 6 m. 30 d. of 37,58
- Vervroegde pensioenleeftijd: 60 jaar
- Lange loopbaanvoorwaarde bedraagt: 39 j. 5 m. 2 d. of 39,42

Mag onze collega vertrekken op 1 november 2017?

Zijn loopbaan:

- 17/05/1980 → 31/10/2017 → 37 j. 5 m. 15 d.
- De loopbaan telt dus in totaal: 444,45 maanden $(37 \times 12) + (165:360)$
- De diensten tegen 1/55 moeten echter vermenigvuldigd worden met de coëfficiënt 1,0654
- $444,45 \times 1,0654 = 473,51$ maanden of 39 j. 5 m. 15 d.
- Onze collega voldoet dus aan de lange loopbaanvoorwaarde en kan op
- 1 november 2017 gepensioneerd worden op aanvraag

Loopbaanvoorwaarde gemengde loopbaan

Jaar	Minimumleeftijd	Lange loopbanen	1/60 45 60	Loopbaan	lange loopbaan	1/55 42 55	Loopbaan	coëfficiënt	lange loopbaan	coëfficiënt LL	1/50 37,5 50	Loopbaan	coëfficiënt	lange loopbaan	coëfficiënt LL
2012	60			5,00			5,00					5,00			
2013	60,5	60		38,00	40,00		34,83	1,0910	36,67	1,0908		31,67	1,1999	33,33	1,2001
2014	61	60		39,00	40,00		35,75	1,0909	36,67	1,0908		32,50	1,2000	33,33	1,2001
2015	61,5	60		40,00	41,00		36,67	1,0908	37,58	1,0910		33,33	1,2001	34,17	1,1999
2016	62	60		40,00	42,00		36,67	1,0908	38,50	1,0909		33,33	1,2001	35,00	1,2000
		61			41,00				37,58					34,17	
2017	62	60					37,58	1,0644	39,42	1,0654		34,17	1,1706	35,83	1,1722
		61							38,50					35,00	
2018	62	60				38,5	1,0390	40,00	39,42	1,0500		35,00	1,1429	36,67	1,1454
		61												35,83	
2019	62	60										35,83	1,1164	37,50	1,1200
		61												36,67	
2020	62	60										36,67	1,0908	38,33	1,0957
		61												37,50	
2021	62	60										37,50	1,0667	39,17	1,0722
		61												38,33	
2022	62	60										38,33	1,0436	40,00	1,0500
		61												39,17	

Voorbeeld gemengde loopbaan

- Collega wordt 60 jaar op 25 januari 2013
- Normale pensioenleeftijd in 2013: 60 jaar en 6 maanden
- Loopbaanvoorwaarde: 38 jaar
- Vervroegde pensioenleeftijd: 60 jaar
- Lange loopbaanvoorwaarde bedraagt: 40 jaar

Mag onze collega vertrekken op 1 februari 2013?

Zijn loopbaan:

- 10/09/73 → 12/08/74 → 10 m + 21/30 + 12/31 = 11,0871 m → 1/55
- 13/08/74 → 14/08/74 → 2/31 = 0,0323 m → 1/60
- 15/08/74 → 30/11/74 → 3 m + 17/31 = 3,5484 m → 1/55
- 01/12/74 → 31/08/75 → 9 m → 1/60
- 01/09/75 → 31/01/13 → 37 j 5 m = 449 m → 1/55
- De loopbaan telt dus in totaal: 472,66 maanden (39 j 4,66 m.)

Voorbeeld gemengde loopbaan (vervolg)

- De diensten tegen 1/55 tellen evenwel tegen de coëfficiënt 1,0908
- De diensten tegen 1/60 tellen tegen de coëfficiënt 1,00

Dus

- $11,0871 + 3,5484 + 449 = 463,6355 \times 1,0908 = 505,73$
- $0,0323 + 9 \text{ m} = 9,0323$
- Totale loopbaan: $505,73 + 9,0323 = 514,76$ of 42 j 10,76 m
- Besluit: hij vervult de langeloopbaanvoorwaarde (40 j) en kan dus op 1 februari 2013 met pensioen gaan

Overgangsmaatregel

- Wie vóór of tijdens de overgangsperiode (2013-2016) voldoet aan de leeftijds- en loopbaanvoorwaarden om op vervroegd pensioen te gaan, behoudt de mogelijkheid om een vervroegd pensioen te bekomen
- Voorbeeld:
Treinbestuurder die in 2013 de leeftijdsvoorwaarde (55 j.) en de loopbaanvoorwaarde (30 j. rijdienst) vervult, maar beslist om nog 2 jaar te blijven doorwerken, kan op zijn vraag in 2015 een vervroegd pensioen bekomen omdat hij in 2013 al de voorwaarden vervulde

Vanaf 1 januari 2012

- **Overheidssector:**

Basiswedde = gemiddelde wedde van de laatste **10 jaar**

- **NMBS-Groep**

Basiswedde = gemiddelde wedde van de laatste **4 jaar**

- **Overgangsmaatregel:**

Wie op 1 januari 2012 50 jaar is \Rightarrow basiswedde = **laatste wedde**

PENSIOENBEDRAG

Laatste globale wedde OF gemiddelde wedde van de laatste 4 jaar

x 1/55 x duur sedentaire diensten

x 1/48 x duur rijdiensten

x 1/60 x duur andere diensten

Maximum pensioenbedrag

➤ Relatief maximum

75% van de globale wedde

➤ Absoluut maximum

€ 46 882,74 per jaar basis 100

€ 6 160,78 bruto per maand tegen het indexcijfer 1,5769

Voorbeeld – aanneembare diensten

Militaire diensten

03.09.1976 tot 03.09.1976

→ 0 j 0 m 1 d

03.01.1977 tot 31.10.1977

→ 0 j 9 m 29 d

Diensten NMBS-Groep

▪ Spoorlegger

05.12.1977 tot 31.08.1978

→ 0 j 8 m 27 d

▪ Leerling bestuurder

01.09.1978 tot 30.09.1980

01.09.1978-15.09.1979

→ 1 j 0 m 15 d

16.09.1979-30.09.1980

→ 1 j 0 m 15 d

▪ Treinbestuurder

01.10.1980 tot 18.11.2007

→ 27 j 1 m 18 d

Volledig en tijdelijk ongeschikt

19.11.2007 tot 31.12.2008

→ 1 j 1 m 12 d

Pensioen

01.01.2009

Voorbeeld - percentages

- quotiteit $1/48$: 28 j 2 m 3 d = 338,10
⇒ percentage: $338,10 \times 100/48 : 12 = 58,69792$
- quotiteit $1/55$: 2 j 10 m 24 d = 34,77
⇒ percentage: $34,77 \times 100/55 : 12 = 5,26818$
- quotiteit $1/60$: 10 m = 10,00
⇒ percentage: $10 \times 100/60 : 12 = 1,38889$

Voorbeeld - pensioenbedrag

- laatste wedde of gem. wedde laatste 4 jaar € 26.998,99
- anciënniteitstoeslag € 626,20
- bezoldigingstoeslag € 672,99
- globale wedde € 28 298,18

- $58,69792\% \times € 28\ 298,18 = € 16.610,44$
- $5,26818\% \times € 28\ 298,18 = € 1.490,79$
- $1,38889\% \times € 28\ 298,18 = € 393,03$
- totaal € 18.494,26

Voorbeeld – berekening netto bedrag (alleenstaande gepensioneerde)

jaarlijks nominaal pensioen	€ 18.494,26
bruto bedrag € 18.494,26 x 1,576912 =	€ 2.430,30
▪ afhouding RIZIV (3,55%)	- € 86,28
▪ afhouding kas 2 (0,50%)	- € 12,15
▪ afhouding kas 3 (0,83%)	- € 20,17
▪ solidariteitsbijdrage (36,45+[(P-2.429,73)x0,5]	- € 36,74
▪ afhouding “Het Spoor”	- € 0,50
▪ verplichte inhouding gezondheidszorgen	- € <u>1,50</u>
belastbaar bedrag	€ 2.272,96
▪ bedrijfsvoorheffing	- € 547,28
netto pensioen	€ 1.725,68

Leeftijdscomplement

Wanneer?

Vanaf 01.01.2001 voor diensten gepresteerd na leeftijd 60 jaar

Bedrag

- 0,125% van het jaarlijks pensioenbedrag voor elke maand gepresteerde dienst tussen de 60ste en de 62ste verjaardag (*met een min. van € 21,00 per maand*)
- 0,167% van het jaarlijks pensioenbedrag voor elke maand gepresteerde dienst na de 62ste verjaardag (*met een min. van € 28,00 per maand*)

Opmerking

Het complement dat toegekend wordt voor werkelijk gepresteerde diensten na 31.12.2005 mag het relatief plafond overschrijden tot maximaal 9/10 van de wedde, die als grondslag dient voor de berekening van het pensioen

Gewaarborgde minimumbedragen

Vanaf leeftijd 60

- € 1.261,65 bruto/maand (indexcijfer 1,5769) voor alleenstaande gepensioneerde (netto: € 1.178,62)
- € 1.577,03 bruto/maand (indexcijfer 1,5769) voor een gehuwde gepensioneerde (netto: € 1.554,05)

Opmerking

- onmiddellijk of uitgesteld pensioen
→ GEEN gewaarborgd minimum
- niet altijd voltijdse diensten
→ proportionele vermindering

Gewaarborgde minimumbedragen Lichamelijke ongeschiktheid

Gepensioneerde met gezinslast

- 62,5% van de gemiddelde globale wedde van de laatste vijf jaar
minimum € 12.001,25
maximum € 16.873,75
- forfaitair minimum € 5.399,60

Alleenstaande gepensioneerde

- 50% van de gemiddelde globale wedde van de laatste vijf jaar
minimum € 9.601,00
maximum € 13.499,00

Opmerking

Gemiddelde wedde minimum € 19.202,00

Bericht 22 HR/2004

➤ Militaire diensten

27.11.1972 tot 28.11.1972	→ 0 j 0 m 2 d
01.03.1973 tot 06.03.1974	→ 1 j 0 m 6 d
Totaal	→ 1 j 0 m 8 d → 12,26

➤ Diensten NMBS-Groep

1.08.1978 tot 31.10.2007	→ 29 j 2 m 10 d
	→ 350, 33

➤ Deeltijdse diensten NMBS-Groep 32 u/week (22HR/2004)

01.11.2007 tot 30.06.2014	→ 6 j 8 m 0 d
---------------------------	---------------

Bericht 22 HR/2004

Periode van deeltijdse arbeid wordt opgedeeld:

1ste jaar:

→ van 01.11.2007 tot 31.10.2008

→ de niet gepresteerde dagen zijn ambtshalve geldig

$360 \text{ d} \times 32/38 = 303 \text{ d} \rightarrow 10 \text{ m} \quad 3 \text{ d} \rightarrow 10,10$

$360 \text{ d} \times 6/38 = 57 \text{ d} \rightarrow 1 \text{ m} \quad 27 \text{ d} \rightarrow 1,90$

Bericht 22 HR/2004

2de, 3de, 4de & 5de jaar

→ van 01.11.2008 tot 31.10.2012

→ de niet gepresteerde dagen zijn geldig mits
validering

$(4 \times 360d) \times 32/38 = 1\ 213\ d \rightarrow 3\ j\ 4\ m\ 13\ d \rightarrow 40,43$

$(4 \times 360d) \times 6/38 = 227\ d \rightarrow 0\ j\ 7\ m\ 17\ d \rightarrow 7,57$

Bericht 22 HR/2004

Vanaf het 6de jaar tot de pensionering

→ van 01.11.2012 tot 30.06.2014

→ de niet gepresteerde dagen zijn niet geldig

$600 \text{ d} \times 32/38 = 505 \text{ d} \rightarrow 1 \text{ j } 4 \text{ m } 25 \text{ d} \rightarrow 16,83$

$600 \text{ d} \times 6/38 = 95 \text{ d} \rightarrow 0 \text{ j } 3 \text{ m } 5 \text{ d} \rightarrow 3,16$

Bericht 22 HR/2004

- quotiteit 1/55: → 34 j 9 m 21 d (= 417,68 maanden)

percentage: $417,68 \times 100/55 : 12 = 63,28485$

- quotiteit 1/60: → 1 j 9 m 22 d (=21,74 maanden)
(met geldigmaking)

percentage: $21,74 \times 100/60 : 12 = 3,01944$

Bericht 22 HR/2004

■ basiswedde	€ 26.998,99
anciënniteitstoeslag	€ 626,20
bezoldigingstoeslag	€ 672,99
globale wedde	€ 28.298,18

met geldigmaking:

■ $63,28485\% \times € 28.298,18 =$	€ 17.908,46
$3,01944\% \times € 28.298,18 =$	€ 854,44
Totaal	= € 18.762,90

Bericht 22 HR/2004

jaarlijks nominaal pensioen	€ 18.762,90
bruto bedrag € 18.762,90 x 1,5769/12 =	€ 2.465,60
▪ afhouding RIZIV (3,55%)	- € 87,53
▪ afhouding kas 2 (0,50%)	- € 12,33
▪ afhouding kas 3 (0,83%)	- € 20,46
▪ solidariteitsbijdrage (2%)	- € 49,31
▪ afhouding “Het Spoor”	- € 0,50
▪ speciale bijdrage FSW	- € 1,50
belastbaar bedrag	€ 2.293,97
▪ bedrijfsvoorheffing	- € 563,88
netto pensioen	€ 1.730,09

Bericht 22 HR/2004

- quotiteit 1/55: → 34 j 9 m 21 d

percentage: $417,68 \times 100/55 : 12 = 63,28485$

- quotiteit 1/60: → 1 j 2 m 5 d
(zonder geldigmaking)

percentage: $14,16 \times 100/60 : 12 = 1,96667$

Bericht 22 HR/2004

■ basiswedde	€ 26.998,99
anciënniteitstoeslag	€ 626,20
bezoldigingstoeslag	€ 672,99
globale wedde	€ 28.298,18

zonder geldigmaking

■ $63,28485\% \times € 28.298,18 =$	€ 17.908,46
$1,96667\% \times € 28.298,18 =$	€ 556,53
Totaal	= € 18.464,99

Bericht 22 HR/2004

jaarlijks nominaal pensioen	€ 18.464,99
bruto bedrag € 18.464,99 x 1,57699/12 =	€ 2.426,45
▪ afhouding RIZIV (3,55%)	- € 86,14
▪ afhouding kas 2 (0,50%)	- € 12,13
▪ afhouding kas 3 (0,83%)	- € 20,14
▪ Soldariteitsbijdrag (1,5%)	- € 36,40
▪ afhouding “Het Spoor”	- € 0,50
▪ verplichte inhouding gezondheidszorgen	- € <u>1,50</u>
belastbaar bedrag	€ 2.269,64
▪ bedrijfsvoorheffing	- € 547,28
netto pensioen	€ 1.722,36

Bericht 22 HR/2004

Verschil van het netto pensioen per maand:

→ € 7,73 (€ 1.730,09 - € 1.722,36)

Geraamde kostprijs van de validering:

→ $28.298,18 \times 1,5769/12 \times 6/38 \times 7,5\% = € 44,04$

→ 4 jaar geldigmaking → € 2.113,92 (€ 44,04 x 48)

LOOPBAANONDERBREKING (L.O.)

- 20-25% -regel (loopbaankrediet) blijft van toepassing
⇒ complexe berekening die pas mogelijk is op de vooravond van de pensionering
- Max. 60 maanden aanneembaar (blijft)
- Vanaf leeftijd van 55 jaar bijkomend 120 maanden aanneembaar
⇒ maximum verhoogd tot 180 maanden waarvan
 - ⇒ 1/5 L.O. ⇒ gratis aanneembaar: 120 maanden
 - ⇒ 1/2 tijdse L.O. ⇒ 7 jaar aanneembaar waarvan 12 maanden gratis

Voorwaarden vanaf 1 januari 2012

- voltijdse of deeltijdse (1/2 of 1/5) loopbaanonderbreking tot aan de leeftijd van 55 jaar nog max. 60 maanden aanneembaar voor pensioenberekening

- Gratis aanneembaar:
 - ⇒ ofwel 12 maanden voltijdse loopbaanonderbreking*
 - ⇒ ofwel 12 maanden halftijdse loopbaanonderbreking*
 - ⇒ ofwel 60 maanden 1/5 loopbaanonderbreking

* verlengbaar met max. 24 maanden indien kind < 6 jaar

Loopbaanonderbreking

Vanaf 1 januari 2012:

loopbaanonderbreking omwille van:

- ⇒ palliatieve zorgen
- ⇒ ouderschapsverlof
- ⇒ bijstand of verzorging van een ziek gezins- of familielid

Gratis en zonder beperking aanneembaar

Loopbaanonderbreking

- Opening van het recht op pensioen
 - ⇒ Deeltijdse loopbaanonderbreking: perioden tellen voltijs mee
 - ⇒ Voltijdse loopbaanonderbreking: perioden tellen alleen mee indien ze gevalideerd zijn

- Overgangsmaatregel:

Niet gevalideerde vroegere perioden van volledige loopbaanonderbreking tellen gratis mee om het aantal loopbaanjaren te bepalen

- Jonger dan 55 jaar ⇒ vanaf 31 december 2011 max. 60 maand vrijwillige vierdagenweek gratis aanneembaar
- Wie vóór 31 december 2011 al in de vrijwillige vierdagenweek zat kan ook nog 60 maanden gratis aanneembare vrijwillige vierdagenweek opnemen
- Wie 55 jaar is en vanaf 31 december 2011
 - ⇒ vierdagenweek tot 65 jaar ⇒ 10 jaar gratis aanneembaar
 - ⇒ halftijdse L.O. ⇒ 7 jaar gratis aanneembaar
- **NMBS-Groep:**
 - ⇒ Deeltijdse arbeid bericht 32PS/1996
 - ⇒ Deeltijdse arbeid bericht 22 HR/2004

Uitstapregeling? Vrijwillige vierdagenweek?
Koninklijk Besluit afwachten ...

Dank voor uw aandacht